

en Overenskomſt iſtand; jeg begriber det ikke. Jeg bliver ved, hvad jeg begyndte med, at man ikke ſkal gaae paa Accord med Humanitet og Retſædighed; men det gjør man, derſom man fritager Præſterne for een eneſte Times Børnepligt mere end nogen anden Mand i Samfundet. Dette ſkal man ikke gjøre, og derfor ſkal man blive ved ſin tidligere Beſlutning i den Forventning, at det nok ſkal lykkes at overbevise det høie Landsthing om, at dette er gaaet paa Accord med Humanitet og Retſædighed, men at dette ikke er rigtigt, at vort Standpunkt er det rigtige, og derfor ſtolende paa, at vi nok ſkulle faae det til at komme os imode, og komme derhen, hvor vi ville hen. — Sluttelig ſkal jeg, forſaavidt den høitærede Cultusminiſter nu ſagde, at det ſted mod hans Følelſe, at Præſten ſkulde være Soldat — Noget, den ærede Miniſter forreſten har ſagt os tidligere; hvis jeg ikke hufter fejl, ſagde han det ved forrige Behandling —, bemærke, at vi ikke ſtaaer her for at give efter for Følelſen. Vi ſtaaer her for at give Love for alle Statsborgere, overensſtemmende med Retſædighed og Villighed. Følelſen lægge vi paa Gylden i Lovgivningsſpørgſmaal, den har ikke det Mindſte dermed at beſtille; men at det ſkulde kunne være en ædel Følelſe imod, at Præſterne dele Skæbne med alle Andre, kan jeg iøvrigt ikke begribe. Jeg troer, at det er en uttidig Følelſe, man her vil gjøre gjældende, og en Følelſe, ſom Præſterne helſt maae bede ſig frie for. Jeg har ſom tidligere udtalt den Overbeviſning, at der er faa eller ingen Geiſtliche i Landet, der ønske den Fritagelſe, ſom man gaaer ſaa ſtærkt løs paa at give dem. Jeg kan ikke begribe, at nogen fornuſtig Mand under de Samfundsforhold, der nu finde Sted, kan ønske en ſaadan Fritagelſe, og hvis man troer, at der endnu er den mindſte Reſt af Agtelſe og Vrefrygt tilbage for den danſke Geiſtligbed, ſkal man ikke prøve paa at nedbryde den ved Beſtemmelſer ſom dem, man nu har vedtaget i Børnepligtsloven. Man ſkal tværtimod opretholde og styrke denne Følelſe ved at gjøre Præſterne i alle Vilkaar lige med alle andre Statsborgere. Dette er min Opfattelſe af Sagen, og jeg haaber, ſom ſagt, at det høie Thing vil viſe, at det ind-

tager det ſamme Standpunkt nu ſom tidligere, ved at vedtage det Forſlag, ſom det tidligere har vedtaget, og at det aldeles ikke vil lade ſig paavirke af det Tryk, ſom man mener kommer til os fra det andet Thing. Jeg troer ikke, at dette har Noget at betyde, og jeg holder mig forviſſet om, at, naar vi blot holder ud, vil det andet Thing nok komme til den ſamme yderlige Ende ſom vi Andre.

Formanden: Forſaavidt den ærede Taler udtalte ſig om den Agtelſe, han antog, ſolket nærede for Geiſtligheden, antager jeg dog, at den ærede Taler brugte noget ſtærkere Udtryk, end han ſelv har villet udtale.

J. A. Hauſen: Det er blot et Par Ord, ſom jeg vil udtale i Anledning af, hvad der blev fremført af det ærede Medlem for Bornholms 1ſte Valgkreds (Falleſen). Han meente, at vi ikke havde lagt tilſtrækkelig Mærke til, at Geiſtligheden eſter Forſlaget, ſaaledes ſom det er vedtaget af det andet Thing, vil komme til at udføre 4 Aars Tjenſteſtid. Dette er fuldſtændig urigtigt; hvis det var ſandt, og Sagen forholdt ſig ſaaledes i ſig ſelv, vilde jeg ſtemme derfor, men det Modſatte er Tilfældet. Den geiſtliche Mand kommer ikke til at gjøre een Dags Tjenſte; det kan og maa ikke ſiges, at en ordineret Mand kommer til at gjøre 4 Aars Tjenſte. Det er, før han bliver ordineret, ſaalænge han ſtaaer i Række med alle os Andre, og ſaalænge han ikke er mere end enhver anden privat Mand, at han ſkal gjøre diſſe 4 Aars Tjenſte, men ſaaſremt han bliver ophøiet i denne ſtørre Stilling, vil man fritage ham for enhverſomhelſt virkelig Tjenſte i Armeen. Det ærede Medlem meente, at man var i Modſigelſe med ſig ſelv, naar man talte om dette — privilegium odiosum, troer jeg, han kaldte det — og udtalte, at man ſag — — han brugte netop dette ſamme Udtryk — ligeledes ſkulde være vred over, at man i Kjøbenhavn og Helsingør kan udføre Tjenſten i Forſtærkningen ved at gaae ind i et borgerligt Corps, og at han ikke vidſte, hvorfor man ikke var vred derover. Vred, vil jeg juſt ikke ſige, at jeg er over dette Forhold, men jeg